

نوتروپنی

نوتروپنی چیست؟

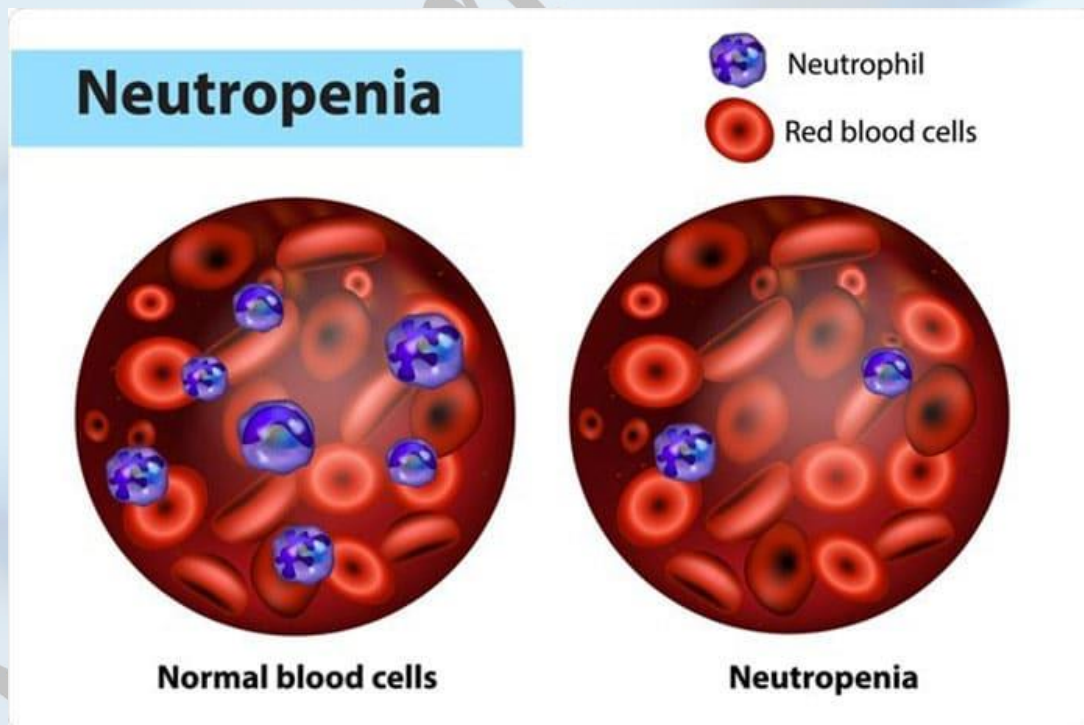
نوتروپنی وضعیتی است که خون شما به اندازه کافی سلولی به نام "نوتروفیل" نداشته باشد. نوتروفیل ها نوعی گلبول سفید هستند. آنها به بدن شما کمک می کنند تا با عفونت ها مبارزه کند.

خون از انواع مختلفی از سلول ها تشکیل شده است. این سلول ها در مغز استخوان ساخته می شوند.

نوتروپنی در صورتی رخ دهد که :

- مغز استخوان شما به اندازه کافی نوتروفیل نسازد.
- چیزی در بدن شما (مانند دارویی که مصرف کرده اید، یا سیستم ایمنی بدن شما) برخی از نوتروفیل های شما را از بین می برد.

برخی از افراد مبتلا به نوتروپنی هیچ علامتی ندارند. اما افراد مبتلا به نوتروپنی شدید می توانند تب یا عفونت های مکرر یا شدید داشته باشند.

چه چیزی باعث نوتروپنی می شود؟

بسیاری از عوامل مختلف می توانند باعث نوتروپنی شوند، از جمله:

➤ عفونت ها: بسیاری از عفونت های مختلف می توانند باعث نوتروپنی شوند، از جمله:

- تب حصبه
- بیماری سل
- هپاتیت B
- HIV (ویروسی که باعث ایدز می شود)

➤ داروها: بسیاری از داروها می توانند باعث نوتروپنی شوند. برخی از نمونه ها عبارتند از:

- داروهای مورد استفاده برای درمان سرطان، مانند سیکلوفسفامید (نام تجاری: Cytoxan) و دوکسوروبیسین (نام تجاری: Adriamycin)
- کلوزاپین (نام های تجاری: FazaClo, Clozaril)
- سولفاسالازین (نام تجاری: آزولفیدین)

➤ کمبود ویتامین: برخی از ویتامین ها به بدن در ساخت نوتروفیل ها کمک می کنند. مثل اسید فولیک، ویتامین B12 و مس. اگر گیاهخوار شدید یا جراحی کاهش وزن داشته باشید و مکمل مصرف نکنید، ممکن است سطوح پایینی از این ویتامین ها در بدن شما باشد.

➤ مشکلات سیستم ایمنی: سیستم ایمنی سیستم ضد عفونت بدن است. به طور معمول، سیستم ایمنی میکروب ها را از بین می برد. اما گاهی اوقات به سلول های سالم از جمله گلبول های سفید حمله می کند. این وضعیت به عنوان "نوتروپنی خود ایمنی" شناخته می شود. این امر ممکن است با بیماری های خاصی مانند لوپوس یا آرتریت روماتوئید رخ دهد.

➤ افراد از گروه های قومی خاص ممکن است تعداد نوتروفیل های کمی پایین داشته باشند، اما هیچ مشکلی برای سلامتی ناشی از این وضعیت ندارند. این "نوتروپنی خوش خیم قومی" نامیده می شود.

➤ مشکلات مربوط به مغز استخوان: برخی از شرایط که شامل سلول های خونی ساخته شده در مغز استخوان می شود، می تواند باعث نوتروپنی شود. به عنوان مثال می توان به برخی بیماری های ارثی، سندرم میلودیسپلاستیک (MDS) و انواع خاصی از لوسمی یا کم خونی اشاره کرد.

آیا آزمایش تشخیصی برای نوتروپنی وجود دارد؟

بله. یک آزمایش خون به نام "شمارش کامل خون با تفاوت گلبول های سفید" تمام انواع مختلف گلبول های سفید خون را بررسی می کند. می تواند نشان دهد که آیا نوتروپنی دارید یا خیر. پزشکان همچنین این آزمایش را "CBC diff" می نامند. عدد مهم تعداد نوتروفیل ها است نه درصد آن ها .

پزشک شما بر اساس سن، سایر علائم و وضعیت فردی شما تصمیم می گیرد که آیا به آزمایشات دیگری نیاز دارید یا خیر. در اینجا برخی از مواردی که پزشکان برای پیدا کردن علت نوتروپنی استفاده می کنند آورده شده است:

- نتایج CBC : گاهی اوقات سرخ های دیگری از CBC وجود دارد، مانند اندازه یا تعداد سلول های خونی دیگر.
- سایر آزمایش های آزمایشگاهی: گاهی اوقات آزمایش های دیگری مانند سطح ویتامین B12 یا آزمایش های لوپوس ممکن است مفید باشد.
- بیوپسی مغز استخوان: برای این کار، پزشک نمونه بسیار کوچکی از مغز استخوان را از استخوان لگن شما می گیرد. سپس پزشک دیگری سلول ها را زیر میکروسکوپ بررسی می کند. فقط برخی از افراد به این آزمایش نیاز دارند. اگر تعداد بسیار کم نوتروفیل یا سایر سلول های خونی غیرطبیعی داشته باشید، پزشک شما به احتمال زیاد این آزمایش را انجام می دهد.

نوتروپنی چگونه درمان می شود؟

درمان بستگی به این دارد که چه چیزی باعث ابتلای شما به نوتروپنی شده است. اگر نوتروپنی شما ناشی از دارویی باشد که مصرف کرده اید، ممکن است پزشک مصرف دارو های شما را قطع کند و برای شما را به داروی متفاوتی تجویز کند که احتمال ایجاد مشکل کمتری دارد. پزشک شما همچنین ممکن است داروهایی تجویز کند که به مغز استخوان شما در ساخت گلبول های سفید خون کمک می کند. این داروها که به صورت تزریقی تجویز می شوند و عبارتند از:

- Filgrastim (نام تجاری: Neupogen)
- Sargramostim (نام تجاری: Leukine)

پزشک به شما خواهد گفت که چقدر باید نگران عفونت های جدی باشید. در صورت عدم علائمی مثل تب ، لرز و بی حالی شدید حتی المقدور علاوه بر درمان های دارویی نظیر استفاده از آنتی بیوتیک و آمپول زیر جلدی **filgrastim** که در بازار دارویی ایران برند های مختلفی موجود می باشد که قابل تحمل ترین آن **Tinaped** است و یا **GCSF** که در بازار دارویی ایران برند های مختلفی از آن وجود دارد که در دسترس ترین آن **Kidiped** می باشد ، بیمار می بایست خود را ایزوله کند و ارتباطات خود را محدود کند و از مصرف غذاهای خام و میوه جاتی که به صورت مستقیم از خاک گرفته می شوند مانند هویج خام ، ترب خام ، سبزیجات خام ، پیاز خام و ... پرهیز کند. اگر در معرض خطر عفونت های جدی هستید، در صورت داشتن تب یا سایر علائم عفونت، باید فوراً به پزشک یا بیمارستان مراجعه کنید. برای افرادی که نوتروپنی ناشی از شیمی درمانی دارند و تب می کنند، بسیار مهم است که فوراً به بیمارستان بروند تا تحت درمان عفونت قرار گیرند.

آیا من در معرض خطر ابتلا به سرطان خون هستم؟

برخی از علل نوتروپنی انواع سرطان ها (مانند MDS یا لوسمی) هستند. برای سایر علل نوتروپنی، خطر ابتلا به سرطان کم یا بدون افزایش است.

